

Etisk granskning av examensarbeten vid Institutionen för Hälsovetenskap

All forskning vid Institutionen för Hälsovetenskap som faller under lagen skall granskas av [Etikprövningsmyndigheten](#) som granskar forskning. Definitionen av forskning inom svensk lagstiftning finns i lagen (2003:460) samt (2018:1999) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen). Där definieras forskning som:

...vetenskapligt experimentellt eller teoretiskt arbete för att inhämta ny kunskap och utvecklingsarbete på vetenskaplig grund, dock inte sådant arbete som utförs inom ramen för högskoleutbildning på grundnivå eller på avancerad nivå.

Vidare beskriver Centrala etikprövningsnämnden att arbete som ska genomföras av en student inom ramen för högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå visserligen inte behöver granskas enligt etikprövningslagen men att en regional nämnd, på sökandens begäran, får lämna ett rådgivande yttrande över sådant arbete. Detta tillägg i förordningen 2003:615 om etikprövning av forskning som avser människor trädde i kraft den 1 juli 2008 vidare har lagen uppdaterats 2018 (2018:1999)

Vad gäller för examensarbeten vid institutionen för Hälsovetenskap

Etikgruppen vid Institutionen för Hälsovetenskap har i uppdrag att etikgranska studentarbeten på grund- och avancerad nivå vid Institutionen. Etikgruppen har inte befogenhet att granska och ge godkännande för forskning som avser människor enligt etikprövningslagen.

I samtliga studentarbeten ska etiska överväganden göras i de kurser som utgör förberedelse till examensarbete. Studenterna visar därigenom kännedom om lagen om etikprövning av forskning som avser människor och visar förmåga att göra de bedömningar och överväganden ur etiska aspekter som beskrivs i de generella examensfordringarna för varje utbildningsnivå.

Studentarbeten som granskas av etikgruppen

Ansökan om etisk granskning av empiriska studentarbeten på grund- och avancerad nivå görs genom att studenten fyller i en [blankett för etikprövning av studentarbete vid HLV](#)

Examinator eller handledare ansvarar för att de empiriska studentarbeten som ska granskas av etikgruppen vid Institutionen för Hälsovetenskap inlämnas. Examinator eller handledare vidarebefordrar förenklad etikansökan för studentarbeten med aktuella bilagor till aktuell ämnesrepresentant i etikgruppen som sedan vidarebefordrar ärendet till etikgruppens ordförande för beredning och distribution till övriga ledamöter i etikgruppen.

Exempel på arbeten som ska till etikgruppen är:

- Studentarbeten där deltagarna rekryteras från vård och omsorg, i egenskap av patienter/brukare eller närstående till patienter/brukare.
- Frågeställningar av känslig natur eller där datainsamlingen innehåller känsliga procedurer. Där examinator eller handledare är osäker om känslig natur föreligger kan de vända sig till etikgruppen för rådgivning.
- Deltagarna är minderåriga.

Etikgruppens sammanträdestider och inlämningstider framgår på institutionens Hemsida. Här finner du även blanketten, mall för informationsbrev, etikgruppens sammansättning och länk till Etikprövningsmyndigheten.

Etikgruppens möten protokollförs och utlåtandet skickas till handledare samt diariet. Ansökan kan antingen godkännas, godkännas efter revidering, återtas till etikgruppen efter revidering för ytterligare granskning eller avslås. Handledare ansvarar för att meddela utlåtandet till student(er) samt att revideringar utförs utifrån etikgruppens utlåtande.

Handledare ansvarar sedan för att den slutgiltiga, godkända och underskrivna etikansökan gällande studentarbete lämnas till institutionsadministratör för diarieföring.

Utlåtande kan även ges i form av rådgivande kommentarer på arbeten som inte faller inom ramen för granskning av etikgruppen där så efterfrågas.

Studenternas etikansökan skall vara godkänd innan datainsamling påbörjas.

Studentarbeten som inte granskas av etikgruppen

Vid empiriska arbeten på avancerad nivå skall alltid en [etikansökan för studentarbete vid HLV fyllas i](#) av studenten och lämnas in enligt anvisningar i respektive kurs.

Vid empiriska arbeten på grundnivå ska etiska överväganden presenteras i PM om inte annat begärs av examinator. Informationsbrev till deltagare skall alltid bifogas. Examinator eller handledare ansvarar för bedömningen och avgör om arbetet är godkänt ur etiskt perspektiv, ska revideras eller är underkänt. Rutiner för detta specificeras närmare i varje enskild kurs.

Studenternas etikansökan skall vara godkänd innan datainsamling påbörjas.

I de fall där godkänd etikprövning redan föreligger, t ex om studenten gör sitt examensarbete inom ramen för pågående forskningsprojekt, behöver studenten inte fylla i en etikprövningsblankett, men studenten ska i PM och slutlig rapport presentera godkännandet med diarienummer för beslut samt beskriva centrala forskningsetiska överväganden som gjordes i ansökan och som är relevanta i förhållande till studentarbetet.

Summering

Institutionen för Hälsovetenskap har ett övergripande ansvar och prefekten har det yttersta ansvaret för att examensarbeten uppfyller de etiska kraven.

Ett gemensamt förhållningssätt och en enhetlig policy inom Institutionen medför att alla kommer att behandlas lika, studenter så väl som handledare.

Etisk granskning är en kvalitetskontroll av studentarbeten som är synlig därför att handlingarna diarieförs.

Etiska gruppens sammanträddanden ska planeras utifrån studenternas behov så att inte examensarbeten förhindras eller fördröjs.